

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

www.parohiaserbanvoda.ro

DUMINICA MIRONOSIȚELOR ȘI ZIUA FEMEII CREȘTINE

Astăzi, în Duminica Mironosițelor, ne gândim la curajoasele și înțeleptele femei care l-au urmat pe Mântuitorul până la Cruce, și dincolo de ea, până la Sfântul Mormânt. Nimic nu le-a întors din drum, nimic nu le-a făcut să stea în spatele ușilor încuiate ale locuințelor lor din Ierusalim. Ordinele autorităților, mânia publică și frica pentru viața lor nu le-au oprit să fie alături de Domnul lor, pe care îl cinsteau și-l prețuiau chiar când Acesta nu mai avea suflare.

Ele, femeile purtătoare de mir, împreună cu Maica Domnului, au avut de-a lungul istoriei mii, sute de mii, milioane de urmașe, de la sfințele mucenice, mărturisitoare sau cuvioase până la mamele și soțiile creștine. O lungă pleiadă de femei demne de Împărăția lui Dumnezeu.

Petru, cel fierbinte și tare în credință, de trei ori s-a lepădat de Domnul, pentru care mai pe urmă s-a căit și a plâns cu amar (Luca 22, 62). Iar femeile, care din fire sunt fricoase și neputincioase, s-au arătat mai tari decât bărbații. Ucenicii, bărbați, se tem și se risipesc în toate părțile, cum le prorocise Mântuitorul de mai înainte. „Ucenicele” se adună, ies la iveală și merg de cumpără mir și aromate, ca să ungă trupul cel de viață făcător al lui Hristos. Nu s-au temut să umble singure în noapte, nici să se apropie de acel loc plin de ostași înarmați și nici să cuteze să se gândească cum vor prăvăli piatra de la mormânt. Știau că nu se vor întoarce până când nu-și vor îndeplini datoria. Toate aceste isprăvi au pornit din râvna cea sfântă, din evlavia și bărbăția cea mare a sufletelor lor.

Ce ne spun Sfintele Scripturi despre femeile mironosițe?

Cine sunt acele sfinte purtătoare de mir, care au urmat lui Hristos împreună cu Apostolii și care s-au învrednicit să fie martore ale pătimirilor Domnului și să-I ungă sfântul trup cu miresme, cât a stat în mormânt?

Aflăm din Sfânta Evanghelie numele și faptele lor.

Cea dintâi este Sf. Maria Magdalena, sărbătorită de Biserică în 22 iulie. Era din seminția lui Neftalim. S-a numit Magdalena după localitatea Magdala, din Galileea de Sus, unde s-a născut sau a trăit mai mult. Este femeia din care Mântuitorul Iisus Hristos a scos șapte demoni (Luca 8, 2) și care, împreună cu altele, l-au urmat și l-au slujit apoi (Luca 8, 2-3). O întâlnim cu mironosițele care au stat lângă crucea Lui (Ioan 19, 25) și

au mers dis-de-diminează la mormântul lui Iisus să ungă Trupul Lui cu miresme (Marcu 16, 1-2). Ei i s-a arătat Iisus întâi după Înviere (Marcu 16, 9; Ioan 20, 11) și ea a fost cea dintâi vestitoare a Învierii Lui (Marcu 16, 10; Ioan 20, 18).

După Înălțarea Domnului la cer, o aflăm împreună cu sfinții Apostoli. După Duminica Cincizecimii, Maria Magdalena pleacă la propovăduire ca una ce era „întocmai cu Apostolii”. A propovăduit Evanghelia Domnului prin cetăți și sate, în multe țări, aducând mulți păgâni la Dumnezeu. Ajungând la Roma, „a stat înaintea cezarului Tiberius, care fiind bolnav de un ochi, Sf. Maria Magdalena l-a tămăduit”. Ea a istorisit împăratului Tiberius (14-37) toate cele despre Mântuitorul Hristos, nedreapta pătimire, răstignirea, moartea și Învierea Sa.

Pleacă la Efes, ajutându-l pe Sf. Ioan Evanghelistul în apostolie. După ce Sf. Maria Magdalena moare, Sf. Ioan o înmormântează la intrarea peșterii din muntele Ohlon de lângă Efes, unde, pe la anul 250, au adormit și cei șapte tineri. Moaștele ei au fost mutate de împăratul Leon Înțeleptul (457-474) în Măn. „Sf. Lazăr” din Constantinopol, zidită de el.

Maria lui Cleopa, altă mironosiță, numită și mama lui Iacov, este pomenită de Biserică la 23 mai. A fost soția lui Cleopa, unul dintre cei 70 de ucenici ai Mântuitorului, verișoară cu Maria, și l-au urmat pe Mântuitorul încă de la începutul activității Sale mesianice din Galileea. A fost prezentă la Pătimirea și îngroparea Mântuitorului Iisus Hristos, alături de celelalte femei mironosițe. În prima zi a săptămânii a venit la mormântul gol și a

De aceea, nu întâmplător astăzi le cinștim în chip special pe mamele, soțiile, femeile creștine. Azi e ziua lor. Căci în asemănare, femeilor sfinte vrem să ne alăturăm. Lângă ele ne regăsim, către ele nu există zi să nu ne rugăm: Maicii Domnului mai întâi, apoi măcar uneia dintre miile de femei pe care le găsim în calendar aproape în fiecare zi din an, cum ar fi, la noi, cuvioasele: Sf. Parascheva de la Iași, Sf. Filoftea de la Curtea de Argeș sau Sf. Teodora de la Sihla.

Despre femeile mironosițe, după fire mai slabe decât bărbații, putem spune că cele mai alese virtuți au fost râvna lor sfântă pentru Hristos, evlavia și bărbăția de suflet. Deși iudeii și Pilat au pus pază și au întărit straja și vigilența la mormântul Mântuitorului de teamă ca nu cumva ucenicii Lui să vină noaptea și să-L fure, deși au pus piatră mare la gura mormântului Domnului, au sigilat piatra și au adus acolo ostași tari și înarmați, toate acestea nu le-au înfricoșat pe sfințele femei mironosițe. Doar atât aveau în mintea și inima lor: să slujească cu toată credința și evlavia la înmormântarea Preascumpului Mântuitor.

Oarecând Solomon va fi zis: Femeie bărbat cine a văzut? Dar iată aici femei mai bărbați decât bărbații. Bărbații, ucenici ai lui Hristos, s-au ascuns de frica iudeilor.

mărturisit Apostolilor Învierea Domnului.

Ioana, femeia lui Huza, administratorul palatului lui Irod, este una dintre femeile mironosițe care împreună cu Suzana „slujeau din avutul lor” (Luca 8, 3) lui Iisus Hristos și Apostolilor. Ea este amintită alături de celelalte femei mironosițe în ziua Învierii, când Domnul Hristos li se arată lor (Luca 24, 10). Conform tradiției, Sf. Ioana a fost cea care a recuperat capul Sf. Ioan Botezătorul după ce Irod a dat ordin să-i fie tăiat și aruncat. Ioana lui Huza este pomenită de Biserică la 27 iunie.

Între femeile mironosițe le regăsim pe Salomeea și Suzana. După tradiție, Salomeea ar fi fost fiica Dreptului Iosif și a primei sale soții (pe nume tot Salomeea). Salomeea s-a căsătorit cu Zevedei și a devenit mama apostolilor Iacov și Ioan. Este numită de evanghelistul Matei „mama fiilor lui Zevedeu” (Matei 20, 20; 27, 56), fără să o numească Salomeea, iar de evanghelistul Marcu este numită Salomeea (Marcu 15, 40; 16, 1), fără să o numească mamă a fiilor lui Zevedeu sau a apostolilor Ioan și Iacov.

Într-o zi, neînțelegând adevăratul sens al misiunii Domnului și crezând că El a venit să întemeieze o împărăție pământească, ea l-a cerut să acorde fiilor ei un loc de cinste în împărăția Sa. Hristos a îndreptat-o amintindu-i că cei care vor să fie părtași la slava Lui trebuie mai înainte să bea din potirul Patimii Lui (cf. Matei 20, 20). La 3 august o aflăm pe Sf. Salomeea în calendar.

Suzana a fost una dintre femeile mironosițe care au slujit Domnului și Apostolilor (Luca 8, 3). E prezentă între celelalte femei cărora li s-a arătat Domnul după Înviere.

Printre mironosițe sunt numărate și cele două surori ale lui Lazăr din Betania,

Marta și Maria (4 iunie), unde găzduia adeseori Mântuitorul cu Sfinții Apostoli, în drum spre Ierusalim sau Galileea.

Care erau virtuțile acestor femei mironosițe?

Mai întâi credeau cu tărie că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, Mesia cel vestit de prooroci, Care a venit pe pământ să mântuiască neamul omenesc. Apoi, duceau o viață curată, sfântă, de rugăciune și post, de înfrânare și milostenie, trăiau în iubire sfântă unele cu altele și cu avutul lor ospătau și odihneau cu dragoste în casele lor pe Iisus și pe sfinții Săi ucenici. Cea mai mare bărbăție au dovedit-o însă femeile mironosițe în vremea patimilor Domnului. După ce ucenicii, de frică, L-au părăsit și Petru s-a lepădat de Hristos, singurele care Îl urmau de departe erau sfințele femei mironosițe, în frunte cu Maica Domnului, Maria Magdalena, alături de Apostolul dragostei, Ioan. Căci dragostea dumnezeiască nu se poate părăsi niciodată.

Femeile mironosițe sunt cele dintâi și cele mai vrednice martore ale răstignirii, morții, îngropării și învierii Domnului. Ele sunt primele care vestesc apostolilor și lumii întregi că a înviat Hristos, că moartea, diavolul și iadul au fost biruite și raiul s-a deschis.

Astăzi este ziua femeilor creștine

Părintelui Cleopa îi datorăm un frumos și actual cuvânt despre rolul important pe care îl are femeia în Biserică și în societate. În același timp este și un îndemn pentru femei la credință, la răbdare și iubire, la sfințenie.

„Astăzi este ziua femeilor creștine. Ele sunt urmașele femeilor mironosițe, fiicele Învierii, roabele Domnului, candelile credinței, sufletul familiei. Femeile creștine, credincioasele Bisericii Ortodoxe, mențin, mai mult decât bărbații, flacăra credinței și tradițiile străbune,

focul sfânt al rugăciunii și evlavia în casele noastre. Femeile credincioase sunt și mame bune, creștine devotate, soții cinstite și ostenitoare, model în societate. Femeile credincioase sunt întâi la biserică, întâi la rugăciune, la post, la lucru, la milostenie, la citirea cărților folositoare, la îngrijirea bolnavilor, la toate. Ele mențin căldura duhovnicească a credinței, a dragostei, a răbdării și a împăcării, în biserică, în familie, în societate.

De astfel de mame bune au nevoie astăzi familiile noastre! De astfel de fiice evlavioase are nevoie Biserica lui Hristos. De astfel de femei cinstite și model în toate are atâta nevoie astăzi societatea în care trăim. Sunt destule mame care nu vor să nască copii, nici să le dea o educație creștină bună. Sunt atâtea mame care îșiucid majoritatea copiilor, iar puținii pe care îi nasc, nu-i cresc în frica lui Dumnezeu sau îi lasă de capul lor și ajung să fie o povară pentru familie și o rușine pentru societate.

Mamelor, sunteți mironosițele de azi ale Bisericii lui Hristos. Aduceți Domnului nu miresme de mult preț, ci credința voastră curată și copii buni, bine educați și credincioși. Vorbiți-le mai mult de Dumnezeu, de sfinți, de Biserică și de înaintași. Nu-i smintiți cu nimic și dați-le să citească cărți bune, cât mai mult. Dumneavoastră puteți contribui la înnoirea duhovnicească a lumii, a Bisericii, a societății. Adăugați untelemn sfânt în sufletele copiilor dumneavoastră. Dintre ei, vor ieși mâine suflete mari, oameni buni, preoți credincioși, dascăli luminați, creștini model. Viitorul familiei, al copiilor, al Bisericii depinde cel mai mult de dumneavoastră. Să fiți la datorie ca și mamele noastre. Gândiți-vă ce mame sfinte am avut!

Tinere fecioare, păstrați neîntinată pentru Domnul cinstea și buna voastră credință până veți dobândi și voi calitatea de mame în societate și în Biserică. La fel și dumneavoastră văduvelor și bătrânelor mame, supravegheați pe cele tinere, pe copii, pe cei din jur. Nu tăceți. Mamele tinere au nevoie de exemplul și de jertfa voastră, tinerele fecioare au nevoie de sfatul vostru, iar copiii și nepoții, de rugăciunile, de lacrimile și muștrarea voastră.

Începeți toate cu Dumnezeu, cu rugăciunea, cu spovedania regulată și cu mai multă smerenie și răbdare. Mai multe mame bune, mai multe văduve și fecioare cinstite și credincioase înseamnă pentru ziua de mâine mai mulți copii în case, mai mulți credincioși la biserică, mai multă pace în familie, mai puține beții, divorțuri și avorturi în lume, mai puține boli și lacrimi pe pământ și mai multe suflete în rai!” ❀

FEMINISM VERSUS ÎNVĂȚĂTURA BISERICII?

Nu întâmplător am alăturat în acest număr articolele despre Sfintele Femei Mironosițe, femeile creștine și Taina Preoției. Știți deja că, în general, aducem în discuție acele subiecte din societate care privesc măcar în parte Biserica, preoții și credincioșii.

Ne străduim permanent să vă prezentăm într-o lumină corectă, cu cât mai multe argumente, problemele diverse care afectează viața Bisericii.

discriminează femeile. Fără a detalia, vom spune că Arhiepiscopul Tomisului răspundea la Radio Dobrogea - radioul Arhiepiscopiei Tomisului - unei întrebări adresate de un ascultător: „Nu este discriminare ca doar bărbații să aibă roluri importante în Biserică și femeile nu?” Cei mai mulți din cei care ascultă emisiunea și care pun întrebări sunt credincioși ortodocși, unii chiar din Arhiepiscopia Tomisului. Așa că dialogul se adresează unor prieteni ai emisiunii, mulți creștini practicanți. De aceea poate că răspunsul ÎPS Teodosie a fost ușor eliptic, argumentația acestuia nefiind prezentată pe larg, ci în doar câteva fraze, care nu acopereau satisfăcător tema abordată. Ceea ce lăsa loc pentru unii - la întrebări suplimentare și la nevoia unor clarificări, iar pentru alții - la concluzii incorecte și acuze nefondate față de răspunsul foarte scurt al ÎPS Teodosie.

De aici, de a doua zi a urmat decuparea din textul răspunsului a unor fragmente și prezentarea lor în afara contextului, făcându-se o analiză strict pe citat. Fără măcar a veni cu dovezi biblice. Concluzia? Răspunsul dat de ÎPS Teodosie discriminează femeia...

Am văzut apoi, zeci, sute de reacții, care mai de care lipsite de consistență și de o minimă cultură teologică. Rezultatul s-a concretizat în reclamații la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării pe numele ÎPS Teodosie. Mai multe ONG-uri au făcut plângeri. Unele cu o retorică vădit feministă, dar fără urmă de cunoaștere a vieții religioase în general.

Nu voi discuta mai mult despre această problemă, pentru a nu cădea în păcatul neprezentării ei în totalitate și în cea mai curată viziune dogmatică. Deși sunt multe lucruri de bun simț pe care aproape fiecare dintre noi, creștini duși la biserică, le știm și le putem spune. Prefer să prezint partea a doua a răspunsului ÎPS Teodosie pe care presa, cu bună știință, a omis-o. Pentru că ea arată modul în care Dumnezeu Însuși a ridicat femeia, pe Eva, prin noua Evă, Maica Domnului, până deasupra îngerilor: „Sunt toate acestea care lămuresc diferența dintre bărbat și femeie, și iată, ca să se arate că nu este discriminare, Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat ca bărbat și Sfântul Sfinților este bărbat. Dar Maica Domnului este mai sfântă decât îngerii și decât sfinții, este deasupra îngerilor și a sfinților. Nu este egală cu Dumnezeu, dar este aproape de Dumnezeu. Este cel mai aproape de Dumnezeu din neamul omenesc, Maica Domnului, astfel încât Dumnezeu, cu înțelepciunea Sa, a făcut echilibru ca nimeni să nu se simtă discriminat, ci fiecare să-și poarte crucea vieții sale așa cum l-a lăsat Dumnezeu.”

Femeia și bărbatul au daruri și roluri complementare, așa i-a creat Dumnezeu. Important este să înțelegem că, deși amândoi au chemări și puteri egale în a se sfinți și mântui, totuși lucrarea în cult și în biserică este diferită. Vom afla aceasta și dintr-un mai vechi text al purtătorului de cuvânt al Arhiepiscopiei Tomisului, părintele Eugen Tănăsescu, pe tema accesului femeii în Altar.

De ce nu este permis accesul femeii în Sfântul Altar?

De ce nu este permis accesul femeii în Sfântul Altar? De ce totuși, în anumite situații, femeile au acces dincolo de Catapeteasmă? Practică oare Ortodoxia misoginismul? Lumea bărbaților a acaparat și izvorul sfințeniei? Iată câteva întrebări ale omului contemporan, la care vom încerca un răspuns teologic.

Pentru a obține răspunsurile corecte la întrebările de mai sus trebuie să plecăm de la poziția femeii în Creație, în raport cu Dumnezeu și cu bărbatul.

Facerea bărbatului și a femeii

Încă de la facere aflăm că femeia și

bărbatul sunt diferiți, ca natură și ca înzestrare, dar, în același timp, sunt complementari.

Cartea Facerii ne prezintă situația singuratică a lui Adam: deși primise de la Dumnezeu misiunea de a „lucra și a păzi” ceea ce Dumnezeu crease, pentru el „nu s-a găsit ajutor de potriva lui”. Însuși Dumnezeu constată că „Nu este bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el”. Astfel, apare femeia: ajutor potrivit pentru bărbat.

Cuvântul „potrivit” este cheia înțelegerii corecte a raportului dintre bărbat și femeie. El nu permite înțelegerea femeii nici ca sclavă, nici ca

stăpână a bărbatului. Apariția femeii din coasta bărbatului reprezintă faptul că cei doi alcătuiesc un întreg, completându-se reciproc, cum va constata însuși Adam: „ea se va numi femeie, pentru că este luată din bărbatul său. De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va uni cu femeia sa și vor fi amândoi un trup.”

Practic, putem considera că Adam este raționalul, iar femeia reprezintă afectivitatea. Căci aceasta îi lipsea lui Adam: nu avea pe cineva egal cu el, cu care să împartă iubirea cu care fusese înzestrat. De aceea, unii sfinți susțin că cea coastă luată din Adam, a fost luată de lângă

inimă. În acest fel, femeia este „inimă”, iar bărbatul reprezintă „capul” familiei primordiale. Evident, ele nu pot funcționa separat și nici nu trebuie să existe supărare pentru această situație. „Și nu poate ochiul să zică mâinii: N-am trebuință de tine; sau, iarăși capul să zică picioarelor: N-am trebuință de voi”, zice Sfântul Pavel.

Dacă însă sunt complementari, bărbatul și femeia au nu numai naturi și înzestrări diferite, ci și scopuri diferite și complementare. Acestea sunt reflectate de numele lor (în civilizația umană numele a reprezentat mult timp identitatea unei persoane, astăzi însă tinde să reprezinte doar un moft sau un număr dintr-o grămadă). Adam înseamnă „născut din pământ” iar Eva înseamnă „viață”, „mamă a celor vii” sau (în unele teorii) „șarpe”, „viperă”, aluzie la faptul că Eva s-a lăsat ispitită de vicleanul șarpe biblic. Prin urmare, rosturile celor doi erau împărțite: Adam era „capul” sau, mai bine zis, „preotul” familiei primordiale și al creației întregi, căci Dumnezeu i le încredințase, pentru a le sluji, iar Eva era însăși „familia și viața lui Adam”.

Bărbatul și femeia în creștinism

Vechiul Testament pune cumva în umbră situația femeii, generând un posibil misoginism, deoarece se considera, pe nedrept, că umanitatea întreagă căzuse în păcat din cauza Evei. În realitate însă, se uită prea ușor că și Adam a căzut, urmând Evei.

Tocmai de aceea, Hristos ține neapărat să reabiliteze poziția femeii în societate, redându-i demnitatea, astfel că primește trup omenesc din Fecioara Maria și prima minune o săvârșește la o nuntă, în Cana Galileii. Prin aceasta, Hristos reface legătura dintre Dumnezeu, bărbat și femeie, într-o logică divină, rezumată de Sf. Pavel așa: Hristos este capul bărbatului, bărbatul este capul femeii, iar femeia trebuie iubită jertfelnic, așa cum Hristos își iubește Biserica.

De altfel, misoginismul mai bântuie și mințile unor bărbați creștini. Ei pretind că Scriptura îndeamnă: „Femeile să se supună bărbaților lor ca Domnului, Pentru că bărbatul este cap femeii, precum și Hristos este cap Bisericii, trupul Său, al cărui mântuitor și este. Ci precum Biserica se supune lui Hristos, așa și femeile bărbaților lor, într-un tot”.

Doar că, tot aceștia ar trebui să citească și mai departe: „Bărbaților, iubiți pe femeile voastre, după cum și Hristos a iubit Biserica, și S-a dat pe Sine pentru ea (...) Așadar, bărbații sunt datori să-și iubească femeile ca pe înseși trupurile lor. Cel ce-și iubește femeia pe sine se iubește.” Astfel, sensul cuvântului „cap” nu este cel de

**În Sfântul Altar,
la târnosirea bisericii Șerban Vodă
24 septembrie 2017**

„stăpân de sclav” ci acela de „îndrumător al familiei, într-o iubire”. Căci Adam a primit poruncile de la Dumnezeu, și el le-a dat mai departe Evei, iubirea sa.

De aici se vede foarte clar că, Creștinismul nu este misogin. Canoanele nu permit intrarea femeii în altar dintr-un singur motiv: ea nu poate fi „preotul” familiei și nici al societății. Prin urmare, rostul ei nu este acolo.

La începutul creștinismului, Altarul nu era despărțit de restul Bisericii, ca acum. El reprezenta, pur și simplu, locul unde preoții săvârșeau Jertfa lui Hristos, locul unde Hristos poposea în mijlocul poporului său. Prin urmare, neavând legătură cu preoția, femeia nu avea ce să caute la Altar.

De observat că discuția accesului în Altar a femeii începe simultan cu discuția despre hirotonia femeii, o situație pe care Ortodoxia o consideră incompatibilă cu rostul și poziția femeii în creație. Tot așa de incompatibil ar fi să cerem bărbaților să nască. Dincolo de imposibilitatea fiziologică (pe care unii se străduiesc să o depășească, în mod absurd) rămâne incompatibilitatea sufletească: bărbatul nu poate fi „mamă” și toată afectivitatea ce se impune, cum tot așa femeia nu poate fi „tată”. N-o să vedeți un bărbat dăruindu-se copiilor cum o pot face mamele. Dar parcă astăzi mai contează „mama” și „tată”, mai ales în teoriile identității de gen... dar să revenim.

Odată cu apariția Catapetesmei, a peretelui despărțitor între Altar și adunarea poporului (numit „naos”), a părut că spațiul Altarului devine ceva deosebit, mai sacralizat decât restul Bisericii. În realitate, Altarul și-a păstrat același rol, noutatea fiind catapeteasma, numită și iconostas.

Prin urmare, Altarul rămâne zona

lăcașului de cult unde își avea rostul doar preotul, care îl aducea pe Hristos poporului. Primele canoane ale Bisericii susțin că „nu i se cuvine femeii să intre în altar” tocmai pentru că ea nu are nici un rost acolo.

Dar nu numai femeii, ci și oricui nu-și are rostul, canonul 69 al Sinodului VI ecumenic stipulând că „Nimănui dintre mireni nu-i este îngăduit să intre în altar, însă stăpânirea împărătească nu este oprită de la aceasta, când ar voi să aducă daruri Creatorului după o tradiție foarte veche”. Aceasta deoarece împărații creștini aveau ungere (hirotiesie) de la Biserica.

Prin urmare, femeia nu este discriminată în raport cu bărbatul mirean și nici cu preotul. Și totuși, ar spune unii, bărbații intră în altar iar femeile nu. Nu e chiar așa. Și femeile pot intra, în anumite cazuri excepționale, tocmai pentru a sublinia că Biserica nu practică misoginismul, dar nici dezordinea.

Prima situație este sfințirea unui nou Altar. Atunci, toată suflarea creștină poate intra în Altar (și chiar este chemată), ca semn al iubirii divine, care se va împărți lumii printr-un nou loc de Jertfă a Trupului și Sângelui lui Hristos.

A doua situație este la mănăstirile de maici. O monahie reprezintă (ca și monahul) o stare excepțională a omului în lume: lasă toate cele ale lumii și se dăruiește total lui Dumnezeu, astfel că ele se și numesc „miresele lui Hristos”. De aceea, canoanele spun că „le este îngăduit călugărițelor să intre în altar” ca să ajute preotul la slujire, așa cum și la parohie anumiți bărbați mireni ajută preotul la slujbe.

În concluzie, dacă Hristos este Altarul bărbatului, femeia este Biserica bărbatului.” (Pr Eugen Tănăsescu; Text prescurtat) ❖